

Messias vai Temppeli..

Juhani Aitomaa

Jerusalemmissä sijaitseva, juutalaisen temppelin rakentamista ja siellä uhritoimitusten aloittamista valmisteleva, Temppeli Instituutti aprikoi nettisivuillaan mm. tuleeko temppelin olla valmis ennen Messiaan tulemusta? Artikkelissa "Which Comes First, the Messiah or the Temple?" pohditaan ensin Messiaan raamatullista taustaa. Messias -idean sanotaan esiintyvän ensimmäisen kerran kohdassa 4Moos.24:17: "...Tähti nousee Jaakobista, ja valtikka kohoaa Israelista..." Valtikka -sanana (eng. scepter, hep. shevet) sanotaan olevan arameankielisessä käännöksessä "messias". Lisäesimerkki Messiaasta kertovasta raamatunpaikasta artikkelin mukaan on mm. Dan. 7:13, jossa "...taivaan pilvissä tuli Ihmisen Pojan kaltainen; ja hän saapui Vanhaikäisen tykö, ja hänet saatettiin tämän eteen."

Mielenkiintoista on, että artikkeli mainitsee myös Sakarja 9:9 sanoen: "Kuitenkin, Sakarja 9:9 sanotaan messiaasta, että hän 'on nöyrä ja ratsastaa aasilla, aasintamman varsalla.'" Tässä yhteydessä aprikoidaan voisiko Messias ilmestyä hiljaisella ja vaatimattomalla tavalla? Pohditaan ilmestyykö Messias loistossaan vai vaatimattomasti? Selitykseksi tähän kerrotaan Talmudin mainitsevan, että paljon "riippuu Israelista". Jos kansa on kelvollinen ja ansaitsee loistokkaan ilmestymisen, se tapahtuu, muutoin ei (Sanhedrin 98: A). Artikkelijatkoo tutkimalla juutalaisen lain ja Messiaan suhdetta. Lain sanotaan olevan "messiaaninen julistus" (manifestation). Tässä yhteydessä mainitaan tunnettu juutalainen vapaustaistelija ja aikanaan messiaaksi nimetty Bar Kochba, jonka messiaanisuuteen myös juutalaiset merkittävät oppineet uskoivat.

Kirjoituksessa mainitaan ettei ole olemassa raamatunjakeita, jotka yhdistävät temppelin rakentamisen ja Messiaan tulemuksen. "Pyhän temppelin rakentaminen on käsky, joka sitoo kaikkia israelilaisia jokaisessa sukupolvessa." Annetaan ymmärtää, että temppelin rakentamisen vastuu on annettu Israelille ja jos kansakunta noudattaa saamaansa

Temppeli Instituutin mukaan valmiina on jo yli 60 jumalanpalvelusesinettä temppeliin

velvoitetta, siitä seuraa siunaus. Artikkelijatkoo lupaa, että temppelin rakentamisen seurauksena Messias saapuisi, vaan että "messiaan saapuminen ei riipu mistään muusta kuin yksin J:lan tahdosta." Johtopäätös on kuitenkin, että temppelin tulisi olla ensin valmis, koska Malakia 3:1 mainitsee: "...Ja äkisti on tuleva temppeliin Herra, jota te etsitte, ja liiton enkeli, jota te halajatte..."

Juutalaista lakia ja sen pitämistä painotetaan. Laki tulee pitää kaikkina aikoina ja kaikissa tilanteissa. Laki tulee pitää huolimatta Messiaan ilmestymisestä koskevista spekuloinneista. Tämä on kirjoituksen ydin. Silti Israelin vanhurskaiden mielipide on ollut, että "Pyhä temppeli palautetaan tulevaisuudessa ennen Daavidin valtakunnan perustamista" (Ma'aser Sheni 29). Temppeli instituutissa rakentamisen katsotaan olevan käsky ja Maimonideksen (1135-1204) mukaan "käskyjen velvollisuus ei riipu messiaan saapumisesta." Maimonidesta lainataan edelleen: "Tulevaisuudessa messias kuningas saapuu ... ja rakentaa temppelin ... ja kaikki lait saatetaan voimaan, kuten entisinä päivinä; uhrit tuodaan, ja sapattivuotta ja juhluvuotta noudatetaan sellaisina kuin ne on määritelty Toorassa ... ja hän huolehtii siitä, että koko Israel noudattaa näitä lakeja." Artikkelijatkoo: "Jos Israel ei täytä käskyä rakentaa Pyhä temppeli, kuten Babyloniasta saapuneet pakolaiset

tekivät, niin se tehdään messiaan ohjeiden mukaisesti. Hän opastaa koko kansakuntaa nousemaan ja rakentamaan sen kuten aiemmin. Mutta Israelia ei ole missään tapauksessa kehoitettu odottamaan häntä ja vasta sitten aloitettaisiin rakentaminen!” Artikkelin mukaan Messiaan odottaminen saapuvaksi on vain ”kätevä tekosyy” välttää tempelin rakentamisen aloittaminen. Jumala on velvoittanut Israelin tähän toimeen ja se on yksi Hänen käskynsä, jotka ”Israelin on aina täytettävä, kaikkina aikoina, parhaan kykymme mukaan.”

Me tiedämme, että Jeesus, Messias ilmestyi nöyrästi ja vaatimattomasti täyttäen Sakarjan ja muiden profeettojen ennustukset. Matteus 11:29 Jeesus itse tarkentaa: ”Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne.” Lepo sielulle ei löydy laista, joka on Joh.1:17 mukaan: ”... annettu Mooseksen kautta; armo ja totuus on tullut Jeesuksen Kristuksen kautta.” Herran laki – mutta ilman ihmisen, ilman juutalaisten oppineidenkaan ehkä hyvää tarkoittavia omia lisäyksiä – on aina pyhä ja hyvä (Room.7:12, 16). 1Tim.1:8 sanoo: ”me tiedämme, että laki on hyvä, kun sitä lain mukaisesti käytetään...” Mikä on lain perimmäinen tarkoitus, sen käyttötapa? Se todistaa ihmiselle hänen syntisyydestään Jumalan edessä, jota hän ei itse kykene omin voimin ja teoin sovittamaan.

Bar Kochban kapinan (132-135 jKr) roomalaiset kostivat juutalaiselle kansalle hirvittävällä tavalla. Uusi testamentti varoittaa valhemessiaista, ”voidelluista”, joita viimeisinä aikoina ilmestyy useita (Matt.24:5). Roomalaisen historioitsijan Cassius Dion mukaan 580 000 juutalaista tapettiin kapinan yhteydessä, 50 linnoitettua kaupunkia tuhottiin ja 985 juutalaiskylää revittiin maan tasalle. Nälänhätä ja taudit lisäsivät vielä tuhoa. Suuri osa niistä juutalaisista, jotka jäivät jäljelle myytiin orjiksi Rooman valtakunnan eri osiin. Jerusalem tuhottiin ehkä vielä täydellisemmin kuin vuonna 70 jKr. ja Juudean alue nimettiin Syyria Palestiinaksi. Väärän messiaan seuraaminen johti suureen tuhoon.

Jeesukseen Messiaana ja Vapahtajana uskovaan kohdistuu Raamatun sana: ”te olette Jumalan temppele ja... Jumalan Henki asuu teissä”, 1Kor.3:16. Raamatullisen jumala-uskon keskipiste ei ole temppele vaan synty/sovitus -kysymys, jonka ko. artikkeli sivuuttaa. Yksikään ihminen ei ole kykenevä täyttämään omin teoin Jumalan täydellistä lakia vaikka niin haluaisimmekin. Uskon keskipisteessä on Sovittaja, Kristus, Messias, ”joka ottaa pois maailman synnin!” Joh.1:29. Sinun syntisi, minun syntini! Tämän ymmärtämiseen laki meitä kaikkia, niin juutalaisia kuin pakanoita, ohjaa.

SHALOM -LEHDEN LUKIJAMATKA ISRAELIN LÄMPIMÄÄN SYKSYYN

15.11. - 22./23.11.2019 (1 viikko)

Tiberias, Galileassa Gennesaretinjärven rannalla

Ks. MATKAILMOITUS TAKAKANNES

Perjantai 15.11. Lento Helsinki-Tel Aviv klo 19.50 -00.15 (la). Kuljetus lentokentältä Tiberiaan hotelliin.

Lauantai 16.11. Gennesaretinjärven ympäristö. Lähtö retkelle n. klo 11.00. Uintia Hamat Gaderin kylpylässä. Vierailu muinaisessa Beit Saidan kaupungissa. Käynti Kapernaumissa ja Autuuksien vuorella, kirkossa ja puutarhassa. Koko päivä, erillishinta 80 euroa.

Sunnuntai 17.11. Kuollut meri. Vierailu Ahavan tehtaan kosmetiikkamyymälässä ja uintia Kuolleessameressä. Oma pyyhe, uimapuku ja rantakengät mukaan! Kengät ovat tarpeen, sillä ne suojaavat kuumalta rantahiekalta sekä rannan suolakertymiltä ja kiviltä. Käynti Jerikon rauniokukkuloilla ja Qaser el Yehudissa (paikka, jossa Johannes kastoi Jeesuksen) Jordan virran rannalla Jerikoa vastapäätä. Koko päivä, erillishinta 80 euroa.

Maanantai 18.11. Etelä - Galilea. Käynti Beit Sheanin roomalais-bysanttilaisilla kaivauksilla. Uinti Sachnen lämpimissä lähteissä. Oma uima-asu mukaan. Nousu Gilboan vuorelle, ajo Taaborin vuoren kautta Kinneretin kylään, jossa vierailaan maustetukkumyymälässä, jossa myös pala Suomen historiaa. Päivän loppuksi vierailu Maria Magdalenan kotikylän uusilla kaivauksilla. Koko päivä, erillishinta 70 euroa.

Tiistai 19.11. Pohjois-Galilea. Ajo Hulan suoalueen kautta Jordanjoen alkulähteille Danin kansallispuistoon ja rauniokukkulalle. Nousu Golanin ylängölle. Ajo Syyrian rajaseutua pitkin Kuneitraan. Tauko Katzrinin rauniokylässä. Loppuksi purjehdus Gennesaretin järvellä ja ennen sitä pieni yllätys ryhmälle. Koko päivä, erillishinta 70 euroa.

Keskiviikko 20.11. VAPAAPÄIVÄ

Torstai 21.11. Jerusalem. Kävelen Via Dolorosa osittain. Käynti Länsi- eli Itkumuurilla, Scopusvuorella ja Öljymäellä, josta kävely alas Herra Itki kappeliin ja Getsemaneeseen. Loppuksi vierailu Puutarhahaudalla. Koko päivä, erillishinta 80 euroa.

Perjantai 22.11. Paluu Suomeen. Aamulla omaa aikaa ennen huoneiden luovutusta. Kuljetus Tiberiaasta Tel Avivin lentokentälle. Matkalla ajo Karmelvuoren kautta Muhaqalle ja Haifan näköalapaikalle. Ajo Välimeren rantatietä pitkin Kesarean vieritse Nataniaan, jossa mahdollisuus vaikka kahvitaukoon. Matka jatkuu Tel Avivin satamakaupunkiin Jaffoon, jossa ihailaan Tel Avivin iltavaloja. Matkalla Karmelvuorella mahdollisuus omakustanteiseen ruokailuun. Matka jatkuu lentokentälle, jossa tulee olla noin klo 21.30. Paluulento Suomeen klo 01.05 - 05.45. (23.11.2019).

Retkiohjelma on ohjeellinen ja Toivomatkat pidättää oikeuden muutoksiin. Israelin suurista matkailijamääristä ja liikenne-ruuhkista johtuen käyntikohteisiin saattaa olla pitkät jonotusajat, mikä voi muuttaa päivän retkiohjelman sisältöä.